

**โครงการทดสอบเทคโนโลยีในสวนยางพารา
เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ของ
เกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัด น่าน**

1. ความเป็นมาและความสำคัญของยางพารา

1.1 ความสำคัญของยางพารา

ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2545 โลกได้มีอัตราการขยายตัวในการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 2.6 ต่อปี ในขณะที่อัตราการผลิตมีการขยายตัวเพียง 2.04 ต่อปี และคาดว่าในปี พ.ศ. 2551 โลกจะขาดยางพาราอย่างน้อย 41,000 ตัน นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2545 ประเทศจีนเป็นประเทศผู้ใช้อย่างมากที่สุดในโลก โดยมีปริมาณการใช้มากถึง 1.2 ล้านตันต่อปี ซึ่งในจำนวนนี้ประเทศจีนสามารถผลิตเพื่อใช้เองเพียง 4.00 -4.50 แสนตัน จำเป็นต้องนำเข้าไม่น้อยกว่า 7.50-8.00 แสนตัน โดยที่ส่วนใหญ่จะนำเข้าจากประเทศไทยคิดเป็นจำนวน 4.37 แสนตัน มีอัตราการนำเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.00 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากประเทศจีนมีอัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.00 ต่อปี ดังนั้นคาดว่าในปี พ.ศ. 2550 จีนจะใช้ยางพาราประมาณ 1.72-1.80 ล้านตันและต้องนำเข้าจากประเทศไทยไม่น้อยกว่า 7 แสนตันต่อปีหรือเพิ่มขึ้นประมาณ 2.5-3 แสนตันต่อปี สำหรับประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทย คือประเทศอินโดนีเซียซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตยางพาราเป็นอันดับที่สองของโลกรองจากประเทศไทย มีอัตราการขยายตัวของการผลิตยางประมาณร้อยละ 1.00 – 2.00 ต่อปี โดยมีอัตราการผลิตที่ 1.5 ล้านตันต่อปีและมีตลาดคู่ค้าที่สำคัญคือประเทศสหรัฐอเมริกา อีกทั้งประเทศอินโดนีเซียมีเป้าหมายในการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่ายางพารา นอกจากนี้ประเทศมาเลเซียในฐานะประเทศผู้ผลิตยางพาราเป็นอันดับที่สามของโลกได้ลดการผลิตยางพาราลงเฉลี่ยร้อยละ 23.00 ต่อปีและมีปริมาณการผลิตที่ 6.00แสนตันต่อปี เนื่องจากประเทศมาเลเซียเน้นการขยายพื้นที่เพื่อการปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่าการปลูกยางพาราเพราะให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าและประเทศมาเลเซียมีศักยภาพในการผลิตปาล์มน้ำมันมากกว่าสำหรับประเทศเวียดนามในฐานะประเทศผู้ผลิตยางอันดับที่สี่ของโลกไม่สามารถขยายพื้นที่เพาะปลูกได้มากนักทำให้ผลผลิตอยู่ที่อัตรา 4.5 แสนตันต่อปี เนื่องจากพื้นที่ในตอนกลางของประเทศที่ต้องการขยายไม่เหมาะกับการปลูกยางพาราแต่เหมาะสำหรับการปลูกกาแฟ แต่อย่างไรก็ตามราคาของยางพาราในตลาดโลกก็ยังไม่ีเสถียรภาพมากนักทั้งนี้เนื่องจากปริมาณการผลิตมีไม่แน่นอนบางปีมีมากเกินความต้องการบางปีมีน้อยกว่าความต้องการ

ดังนั้นจากสถานการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประเทศผู้ผลิตต่างๆ มีข้อจำกัดในการขยายผลผลิตยางพารา ในขณะที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตยางพาราเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ยางพาราของโลกได้ เนื่องจากประเทศไทยยังพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกยางพารานอกเหนือจากพื้นที่ในภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือของประเทศซึ่งมีความสามารถในการขยายพื้นที่ทางการผลิต เนื่องจากยังมีพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกยางพาราและยังมีตลาดรองรับโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลีและมาเลเซียอีกด้วย

เนื่องจากยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้เป็นอันดับ 1 ใน 10 ของสินค้าของไทยที่ส่งออกไปขายยังต่างประเทศสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศมากกว่า 1 แสนล้านบาทในปี พ.ศ. 2545 สร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรมากกว่า 6 ล้านคน ในปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกยางประมาณ 12.5 ล้านไร่กระจายอยู่ในภาคใต้ ภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยางพารายังเป็นพืชที่ให้ผลผลิตในรูปน้ำยางได้เกือบตลอดปีเมื่อเปรียบเทียบกับไม้ยืนต้นประเภทอื่นที่ให้ผลผลิตตามฤดูกาล และยังให้ผลผลิตเป็นเวลาถึง 16-18 ปี ทำให้เกษตรกรมีงานทำ ลดการเคลื่อนย้ายแรงงานและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรชาวสวนยางตลอดปี และสุดท้ายเมื่อต้นยางไม่สามารถให้น้ำยางได้แล้วก็ยังสามารถขายได้ในราคาไม่ต่ำกว่า 1 หมื่นบาทต่อไร่

จากการที่รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าวและได้กำหนดเป็นนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับยางพาราของไทยอย่างเป็นระบบครบวงจรเพื่อให้ราคายางพารามีเสถียรภาพอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนายางพาราแห่งชาติไว้ด้วยกัน 6 ประการ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ว่าด้วยการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต ยุทธศาสตร์การแปรรูป ยุทธศาสตร์การพัฒนาลาดยางพารา ยุทธศาสตร์การเพิ่มมูลค่าไม้ยางพารา ยุทธศาสตร์การรักษาเสถียรภาพราคายาง และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิรูประบบการพัฒนายางพาราไทย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยางและทำให้เกษตรกรชาวสวนยางใช้ประโยชน์จากสวนยางอย่างเต็มที่ ทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานสากล มีระบบการวิจัยและพัฒนายางเพื่อรองรับบริษัทร่วมทุนยางระหว่างไทย มาเลเซียและอินโดจีน เพื่อยกระดับราคายางในตลาดโลกให้สูงขึ้นเพื่อความมั่นคงและอยู่ดีกินดีของชาวสวนยาง

1.2 การปลูกและการจัดการสวนยางในจังหวัดต่างๆในภาคเหนือของประเทศไทย

จากความสำคัญของยางพาราที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้รัฐบาลได้มีโครงการปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ (2547-2551) เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเหนือซึ่งมีประชากรประมาณ 11.43 ล้านคนคิดเป็นร้อยละ 19.00 ของประชากรทั้งประเทศหรือประมาณ 3.79 ล้านครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ย 8,930 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ในขณะที่รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนทั่วประเทศเท่ากับ 12,185 บาทต่อเดือน (ตารางที่ 1) ส่งผลทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทเข้าสู่เมืองมากที่สุด นอกจากนี้ภาคเหนือมีการทำลายป่าไม้เพิ่มขึ้นจากเดิมในปี พ.ศ. 2531 มีพื้นที่ป่าไม้ 50.2 ล้านไร่ในปี พ.ศ. 2541 มีพื้นที่ป่าไม้ลดลงเหลือเพียง 45.67 ล้านไร่คิดเป็นร้อยละ 43.07 ของพื้นที่ทั้งหมด (ตารางที่ 2) ดังนั้นการปลูกยางจะเป็นการสร้างพื้นที่ป่าทดแทนป่าไม้ที่หายไป อีกทั้งในภาคเหนือยังมีความเหมาะสมของพื้นที่จากการประกาศเป็นเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับการปลูกยาง ซึ่งประกอบด้วย 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน และ จังหวัดพะเยา

จากการสำรวจในช่วงวันที่ 5-8 มีนาคม 2547 พบว่าการปลูกยางพาราทางภาคเหนือเริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 โดยสถาบันวิจัยยางของกรมวิชาการได้มาทำการทดลองที่จังหวัดน่าน ลำปางและเชียงใหม่ โดยใช้พันธุ์ RRIM600 และ GT1 ในพื้นที่จำนวน 20 ไร่และเริ่มกรีดยางเมื่อปี พ.ศ. 2528 โดยใช้ระบบกรีดยางลำต้นวันเว้นวัน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับน้ำยางตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532-45 พบว่ายางพันธุ์ RRIM600 ให้

ปริมาณน้ำยางมากกว่ายางพันธุ์ GT1 โดยมีปริมาณเฉลี่ยในรอบ 10 ปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532-41 ได้น้ำยาง 352.30 และ 305.00 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ตามลำดับ ในขณะที่เมื่อเปรียบเทียบกับภาคใต้ที่ได้น้ำยางเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีประมาณ 305 กิโลกรัม (สุจินต์ แม้นเหมือนและคณะ, 2540: กรรณิการ์และคณะ, 2544) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมของการปลูกยางในพื้นที่ภาคเหนือ พื้นที่ปลูกของจังหวัดในภาคเหนือ การปลูกตามหลักวิชาการ อย่างไรก็ตามการปลูกยางพาราของเกษตรกรในภาคเหนือยังไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ เนื่องจากเกษตรกรใช้ประสบการณ์จากการที่ไปทำงานในสวนยางพาราในภาคใต้ ทำให้การนำมาใช้ในภาคเหนือยังไม่ถูกต้อง เช่นระยะการปลูกถี่เกินไป ประสบการณ์ในการกรีดยางพารายังไม่ดีพอทำให้หน้ายางเสียหายการดูแลรักษาและจัดการในพื้นที่ปลูกยางทำให้น้ำยางต่ำกว่าในแปลงที่ได้ทดลอง จึงมีความจำเป็นที่ต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในพื้นที่ของเกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรได้ทราบถึงวิธีการดูแลจัดการในพื้นที่ปลูกยางพาราอย่างถูกต้องและเป็นการแก้ไขปัญหาาร่วมกันระหว่างเกษตรกรและผู้วิจัย

ตารางที่ 1: รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน ปี พ.ศ. 2544

หน่วย: บาท

ภาค	จำนวน
กรุงเทพฯ ปทุมธานี นนทบุรี	24,365
ภาคกลาง	12,807
ภาคเหนือ	8,930
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8,281
ภาคใต้	10,914
รวมทั้งราชอาณาจักร	12,185

ที่มา: www.nso.go.th, 2546

ตารางที่ 2: พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2541

หน่วย: ล้านไร่

ภาค	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้	ร้อยละ
ภาคกลาง	42.12	10.03	23.81
ภาคเหนือ	106.03	45.67	43.07
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	105.53	13.11	12.43
ภาคใต้	44.20	7.58	17.15
รวมทั้งราชอาณาจักร	320.69	81.09	26.57

ที่มา: กรมป่าไม้ 2541

งานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรได้ทำการวิจัยในภาคใต้ และภาคตะวันออก ซึ่งมีสภาพทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคมที่แตกต่างไปจากทางภาคเหนือ ดังนั้นการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพทางภาคใต้และภาคตะวันออกอาจไม่เหมาะสมกับสภาพทางภาคเหนือ จึงจำเป็นต้องมีการนำเทคโนโลยีการผลิต เหล่านั้นมาทดสอบในภาคเหนือและในพื้นที่จริงของเกษตรกร นอกจากนี้ยังพบว่าได้มีการทำไร่เลื่อนลอยและมีการถางป่าและเผาป่าเพื่อที่จะทำการเพาะปลูกข้าวไร่และข้าวโพดในฤดูฝน ทำให้พื้นที่ป่าในภาคเหนือโดยเฉพาะจังหวัดน่านลดลงและไม่สามารถฟื้นฟูให้สภาพป่ากลับมามีสภาพสมบูรณ์ดังเดิม (ตารางที่ 2) อันก่อให้เกิดการลดลงของปริมาณน้ำในพื้นที่ต้นน้ำลำธารซึ่งเป็นต้นน้ำที่สำคัญของประเทศสายหนึ่งและเป็นต้นกำเนิดที่สำคัญของแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งที่ทราบกันอยู่แล้ว นอกจากนี้เกิดวิกฤตการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งยังก่อให้เกิดอุทกภัยอย่างรุนแรงในฤดูฝนเนื่องจากไม่มีป่าไม้ช่วยซึมซับน้ำที่มีจำนวนมากเมื่อมีปริมาณฝนมาก ทำให้เกิดการชะล้างทำลายหน้าดินและการพังทลายของดินมีผลต่อความอุดมสมบูรณ์ของดินและการคมนาคมในจังหวัด ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจของคนในพื้นที่อย่างมาก ดังนั้นการที่จะรักษาความสมบูรณ์ของป่า โดยเฉพาะป่าพื้นที่ต้นน้ำของจังหวัดน่าน จึงสมควรที่จะปลูกสวนยางพาราในพื้นที่ที่ถูกทำลายไปแล้ว เพื่อเป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตลอดจนเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร รวมทั้งการสร้างงาน ลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงาน ลดการทำไร่เลื่อนลอย ลดการเผาทำลายป่า

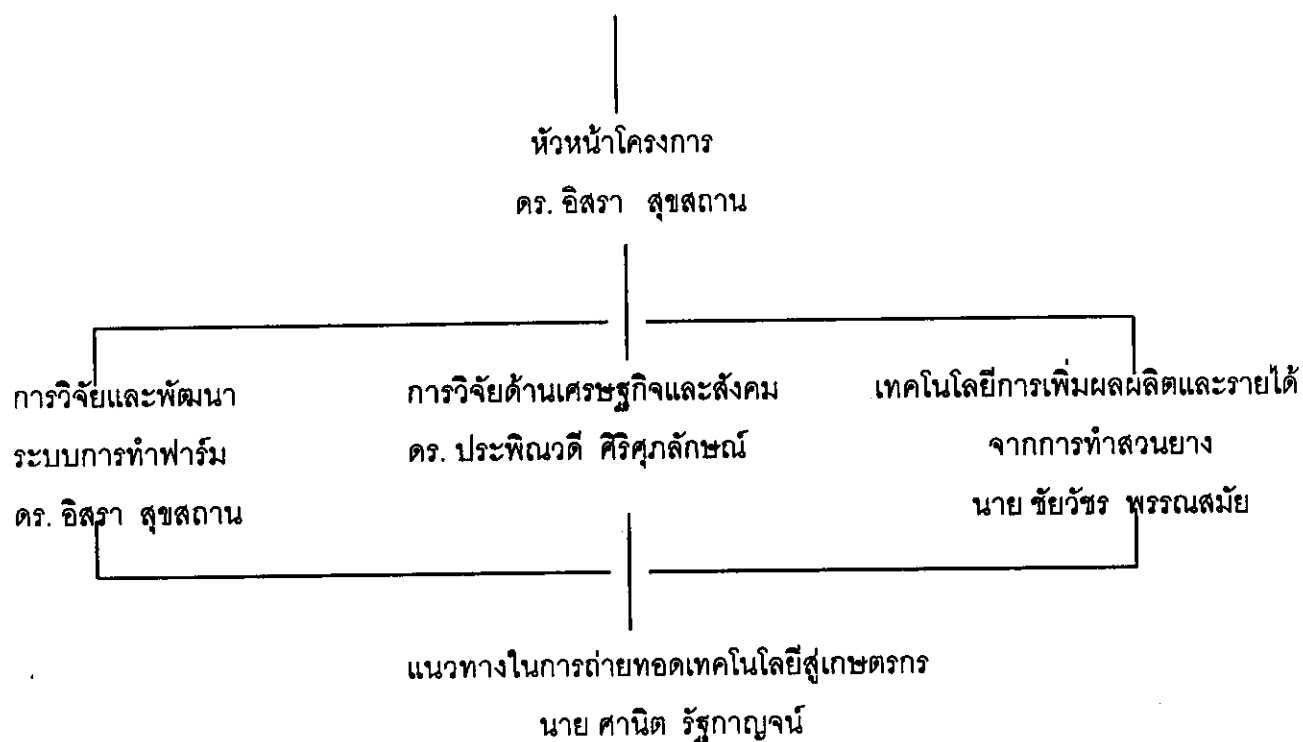
1.3 ความจำเป็นของการวิจัย

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมในภาคใต้มาใช้ในพื้นที่ทางภาคเหนือ ซึ่งมีลักษณะพื้นที่และภูมิอากาศที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่างภาค ไม่น่าจะได้ผลดี จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากการทดลองในพื้นที่จริงของเกษตรกรเพื่อที่จะทดสอบว่าเทคโนโลยีดังกล่าวมีความเหมาะสมหรือไม่ และเทคโนโลยีใดที่เป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสม สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราอย่างมั่นคง

นอกจากนี้เกษตรกรทางภาคเหนือที่ปลูกยางพาราไปแล้วมีการปลูกอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การทดสอบเพื่อศึกษาวิจัยหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปลูกยางพารา ตลอดจนชนิดของพืชร่วมยางที่เหมาะสมจะช่วยให้สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมถูกต้อง เกษตรกรไม่เสียเวลาและผลการวิจัยยังสามารถบอกถึงพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางในภาคเหนือโดยมีพื้นที่จังหวัดน่านเป็นพื้นที่ตัวแทน ทำให้เกิดแนวทางการผลิตยางพาราที่เหมาะสมมั่นคงกับสภาพ กายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรทางภาคเหนือ

2. โครงสร้างของโครงการวิจัยเพื่อทดสอบเทคโนโลยีในสวนยางพารา

โครงการทดสอบเทคโนโลยีในสวนยางพารา เพื่อการเพิ่มผลผลิตและรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยางจังหวัดน่าน

หมายเหตุ : นักวิจัยทุกคนร่วมงานในทุกส่วนของงานวิจัยโดยมี นักวิชาการ
จากสถาบันวิจัยยาง และเกษตรกรร่วมงานทุกขั้นตอน

3. บุคลากรและหน่วยงานที่ร่วมทำการวิจัย

3.1 ดร. อิศรา สุขสถาน	รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3.2 ดร. ประพิณวดี ศิริสุภลักษณ์	อาจารย์ ภาควิชา เศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3.3 นาย ชัยวัชร พวรรณสมัย	หัวหน้านโยบายและแผน สำนักงานกองทุนสงเคราะห์ การทำสวนยาง
3.4 นายศานิต รัฐกาญจน์	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดน่าน สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
3.5 นักวิชาการ	สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3.6 เกษตรกร	เกษตรกรผู้นำและผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดน่าน

4. การดำเนินงานของโครงการวิจัย

4.1 ความสำคัญของการวิจัยในไร่นาเกษตรกร

เป็นที่ตระหนักกันเป็นอย่างดีแล้วว่างานวิจัยที่ได้ทดลองจนได้ผลดีแล้วเมื่อนำไปถ่ายทอดให้เกษตรกรปฏิบัติแล้วไม่ได้ผลตามที่ทดลองเสมอไป เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกของเกษตรกรแตกต่างไปจากสภาพการทดลองในสถานี ดังนั้นการทดสอบเทคโนโลยี (ที่มีการทดลองและได้ผลแล้ว) ในพื้นที่เกษตรกร หรือที่เรียกว่า "การวิจัยในไร่นาเกษตรกร" นั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เมื่อมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีขยายผลไปสู่เกษตรกร

กรมวิชาการเกษตรได้ทำการวิจัยโดยนำเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมในพื้นที่ทางภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกยางพาราเป็นระยะเวลานาน และพื้นที่ดังกล่าวมีสภาพทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจและสังคมแตกต่างไปจากพื้นที่ทางภาคเหนืออย่างมาก ดังนั้นถ้าต้องการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมนั้นสำหรับภาคเหนือก็ควรจะได้มีการนำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาทดสอบแล้วเลือกเทคโนโลยีการผลิตยางพาราที่ให้ผลดีและเหมาะสมตามเงื่อนไขของพื้นที่ที่ทดสอบในภาคเหนือ

จากการสำรวจพื้นที่ในต้นเดือนมีนาคม 2547 และสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ซึ่งมีตั้งแต่ผู้เริ่มปลูกเมื่อปี 2546 จนถึงผู้มียางที่กรีตได้แล้วพบว่า เกษตรกรปลูกตามที่เข้าใจเอง หรือ ตามที่พ่อค้าขายกล้วยางแนะนำ ซึ่งไม่ถูกตามหลักวิชาการ เช่น ระยะปลูกถี่เกินไป เนื่องจากพ่อค้าต้องการขายกล้วยางในปริมาณมากขึ้น มีผลเสีย ต่อผลผลิตยางในระยะยาว ซึ่งกว่าเกษตรกรจะรู้จักแยกแ่การแก้ไข

4.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์หลักของโครงการประกอบด้วย 4 วัตถุประสงค์ ดังนี้คือ

- 4.2.1 เพื่อทดสอบหาเทคโนโลยีการผลิตยางพาราที่เหมาะสมกับพื้นที่ที่ทดสอบเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
- 4.2.2 ทดสอบหาชนิดของพืชร่วมยางที่เหมาะสมกับสภาพการผลิตยางในภาคเหนือ เพื่อเสริมรายได้ในระยะที่ยางยังไม่สามารถกรีตรายได้
- 4.2.3 เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของกิจกรรมต่างๆ ดังข้อ 4.2.1 และ 4.2.2 เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกให้เหมาะสมกับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร
- 4.2.4 เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรในการแปรรูปทั้งจากยางพาราและพืชร่วมยางเพื่อเพิ่มมูลค่าเป็นการเสริมรายได้ให้กับเกษตรกร

4.3 แผนการดำเนินการวิจัย

4.3.1 พื้นที่ทำการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการทำวิจัยเป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในจังหวัดน่าน เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าตามเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

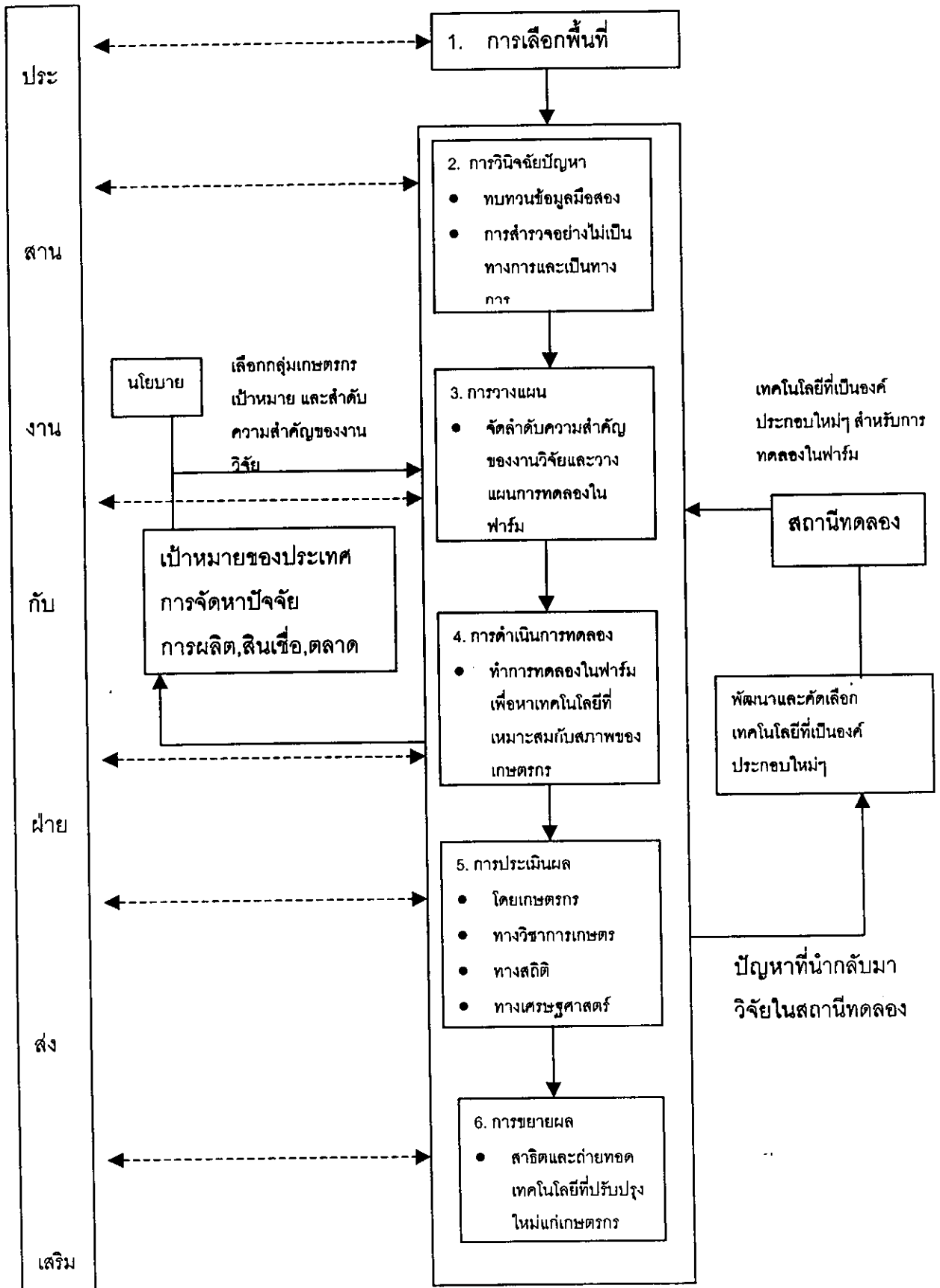
4.3.2 วิธีวิจัย

ใช้วิธีการวิจัยและพัฒนาระบบการทำฟาร์มซึ่งมีขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ

4.3.2.1 ขั้นตอนการวิจัย

4.3.2.2 แผนภูมิการวิจัยและพัฒนาระบบการทำฟาร์ม (รูปที่ 1)

- ก) การเลือกพื้นที่เป้าหมาย
- ข) การวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย ตลอดจนการทราบข้อมูลของพื้นที่เป้าหมาย
- ค) การวางแผนการทดสอบในไร่นา
- ง) การทดสอบในไร่นาและการวิเคราะห์
- จ) การประเมินผล
- ฉ) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการส่งเสริมสู่เกษตรกร

รูปที่ 1 ขั้นตอนต่างๆ ของงานวิจัยในไร่นา

ดัดแปลงจาก : อารันต์, 2532, CIMMYT, 1988, และ Shaner และคณะ, 1981

4.3.2.3 รายละเอียดของการดำเนินการวิจัย (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แผนการดำเนินงานของโครงการวิจัย ตลอดระยะเวลาของโครงการโดยแบ่งเป็นช่วงต่างๆทุก 6 เดือน

ระยะเวลา	รายละเอียดการดำเนินการวิจัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
เดือนที่ 1 ถึงเดือนที่ 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเลือกพื้นที่เป้าหมายโดยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. เลือกกลุ่มตัวแทนเพื่อทดสอบเทคโนโลยีสำหรับพื้นที่ปลูกยางใหม่และพื้นที่ปลูกยางที่ให้น้ำยางแล้ว 3. จัดประชุมกลุ่มเกษตรกรที่เลือกเป็นตัวแทนและเก็บข้อมูลการผลิตในพื้นที่เพื่อวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและแนวทางการแก้ไข (PRA) พร้อมทั้งสัมภาษณ์เกษตรกร (RRA) สำรวจการผลิตยางพาราปัญหาสาเหตุและการจัดการในจังหวัดทางภาคเหนือ(เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา) 4. วางแผนทดสอบเทคโนโลยีในพื้นที่เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ 5. จัดอบรมอาชีพเสริม เช่น การแปรรูปผลผลิตของพืชร่วมยาง 6. จัดงานวันสาธิตถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตยางตามหลักวิชาการ 7. จัดทำรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 	<p>ได้พื้นที่เป้าหมาย</p> <p>ได้กลุ่มตัวแทนจากพื้นที่ปลูกยางใหม่และกลุ่มตัวแทนจากพื้นที่ที่ให้น้ำยางแล้ว</p> <p>ได้ข้อมูลทางการผลิต ประเด็นปัญหาและแนวทางที่เกษตรกรได้ร่วมให้ข้อมูล</p> <p>ได้ข้อมูลการผลิต ประเด็นปัญหา สาเหตุเงื่อนไขและแนวทางแก้ไขของการผลิตยางในจังหวัดอื่นทางภาคเหนือ</p> <p>ได้แผนการทดสอบเทคโนโลยีการผลิตยางในพื้นที่</p> <p>ได้อาชีพเสริมเพิ่มรายได้</p> <p>ได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตยางพาราและพืชร่วมยางตามหลักวิชาการ</p> <p>ได้รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1</p>
เดือนที่ 7 ถึงเดือนที่ 12	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทดสอบเทคโนโลยีที่ได้วางแผนไว้ 2. รวบรวมข้อมูลทางด้านการเกษตรเช่นการเจริญเติบโตของยาง รวมทั้งผลผลิตของพืชร่วมยาง 3. รวบรวมต้นทุนและผลตอบแทนในการทดสอบทั้งยางพาราและพืชร่วมยาง 4. ทำการวิเคราะห์ผลการทดสอบ 5. จัดอบรมอาชีพเสริมเช่นการแปรรูปผลผลิตของพืชร่วมยาง 6. จัดทำรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2 	<p>ได้เทคโนโลยีที่ทดสอบ</p> <p>ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของยางพาราและผลผลิตของพืชของเทคโนโลยีต่างๆที่ทดสอบ</p> <p>ได้ต้นทุนและผลตอบแทน</p> <p>ได้ผลการวิเคราะห์</p> <p>ได้อาชีพเสริมรายได้</p> <p>ได้รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 2</p>

ระยะเวลา	รายละเอียดการดำเนินการวิจัย	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
เดือนที่13 ถึงเดือนที่ 18	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมกลุ่มเกษตรกรเพื่อวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทดสอบครั้งก่อนและหาแนวทางการแก้ไข 2. วางแผนทดสอบเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกันกับเกษตรกร 3. จัดอบรมอาชีพเสริมเช่นการ แปรรูปผลผลิตของพืชร่วมยาง 4. จัดงานวันสาธิตการผลิตยางพาราและพืชร่วมยางที่ทดสอบ 5. จัดทำรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 3 	<p>ได้ประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการทดสอบ</p> <p>ได้แผนการทดสอบเพื่อแก้ไขปัญหา</p> <p>ได้อาชีพเสริม</p> <p>ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตยางพาราและพืชร่วมยางที่ทดสอบ</p> <p>ได้รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 3</p>
เดือนที่19 ถึงเดือนที่ 24	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทดสอบเทคโนโลยีเพื่อแก้ไขปัญหา 2. ทำการวิเคราะห์ผลการทดสอบ 3. จัดอบรมอาชีพเสริมสำหรับพืชร่วมยาง 4. จัดทำรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 4 	<p>ได้ผลของเทคโนโลยีที่ทดสอบ</p> <p>ได้ผลการวิเคราะห์</p> <p>ได้อาชีพเสริม</p> <p>ได้รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 4</p>
เดือนที่25 ถึงเดือนที่ 30	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดประชุมกลุ่มเกษตรกรเพื่อวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการทดสอบครั้งก่อนและหาแนวทางการแก้ไข 2. วางแผนทดสอบเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกันกับเกษตรกร 3. จัดอบรมอาชีพเสริมเช่นการ แปรรูปผลผลิตของพืชร่วมยาง 4. จัดงานวันสาธิตการผลิตยางพาราและพืชร่วมยางที่ทดสอบและการแปรรูปผลผลิต 5. จัดทำรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 5 	<p>ได้ประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการทดสอบ</p> <p>ได้แผนการทดสอบเพื่อแก้ไขปัญหา</p> <p>ได้อาชีพเสริม</p> <p>ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตยางพาราและพืชร่วมยางรวมทั้งการแปรรูปผลผลิต</p> <p>ได้รายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 5</p>
เดือนที่ 31 ถึงเดือนที่ 36	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทดสอบเทคโนโลยีเพื่อแก้ไขปัญหา 2. ทำการวิเคราะห์ผลการทดสอบ 3. จัดทำร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ 4. จัดทำประชาวิจารณ์ 5. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ 	<p>ได้ผลของเทคโนโลยีที่ทดสอบ</p> <p>ได้ผลการวิเคราะห์</p> <p>ได้ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์</p> <p>ได้สรุปผลประชาวิจารณ์</p> <p>ได้รายงานฉบับสมบูรณ์</p>

4.3.2.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

หลังจากที่โครงการได้ดำเนินกิจกรรมมา 3 ปี คาดว่าจะได้ผลจากการวิจัยที่ทำให้ทราบถึงเทคโนโลยีการผลิตยางพาราที่ถูกต้อง เหมาะสมกับพื้นที่ที่ทดสอบเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางชนิดต่างๆ ที่เหมาะกับสภาพสวนยางในพื้นที่ให้เกษตรกรได้เลือกนำไปปฏิบัติ ตามสถานะภาพของเกษตรกรเอง เพื่อเป็นแนวทางการทำสวนยางอย่างยั่งยืนต่อไป

จากผลของการใช้เทคโนโลยีการผลิตยางที่เหมาะสมตลอดจนพืชร่วมยาง น่าจะทำให้ต้นยางของเกษตรกรเจริญเติบโตดีให้น้ำยางในระยะเวลาที่เหมาะสมให้ผลผลิตน้ำยางดีในอนาคตอันใกล้ ในระหว่างการเฝ้าดูแลสวนยางรอวันกรีดยางนั้น เกษตรกรมีรายได้จากการปลูกพืชร่วมยางสามารถอยู่ได้อย่างพอเพียงเป็นผลให้เกษตรกรไม่ละทิ้งถิ่นไปหางานในเมืองทำให้ลดปัญหาเกี่ยวกับสังคมเมืองลงในขณะเดียวกันเมื่อเกษตรกรอยู่กับพื้นที่ก็จะเฝ้าระวังสวนยางไม่ให้ถูกทำลายจากไฟป่าซึ่งปกติมักเกิดไฟป่าในฤดูแล้งและลามเป็นบริเวณกว้างขวางมาก ผลจากการไม่เกิดไฟป่าทำให้ต้นไม้ทั้งที่เกิดใหม่และเก่า รวมทั้งต้นยางไม่ถูกทำลาย ทำให้มีพื้นที่ป่าเพิ่มตลอดจนนิเวศป่าดีขึ้น มีผลต่อถึงการมีต้นน้ำที่สมบูรณ์ (ซึ่งขณะนี้มีปัญหาการเสื่อมโทรมของป่าต้นน้ำน้ำแห่งยอดในฤดูแล้ง มีผลต่อเนื่องถึงการขาดน้ำในพื้นที่ราบลงมาและเกิดภัยแล้งอย่างรุนแรง) ทำให้ป่าสามารถเก็บกักน้ำไว้ในปริมาณมากพอเพียงไม่ทำให้เกิดภัยแล้งและเมื่อสามารถกรีดยางได้ เกษตรกรมีรายได้จากการขายน้ำยางเกือบทุกวันทำให้มีฐานะดี สามารถให้การศึกษากับบุตรหลาน ครอบครัวเป็นปึกแผ่นเป็นผลให้เศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นดีขึ้นมีผลให้เศรษฐกิจของจังหวัดและประเทศโดยรวมดีขึ้น เป็นการพัฒนาประเทศอย่างเห็นได้ชัด

4.3.2.5 การถ่ายทอดผลงานวิจัยไปสู่ผู้ใช้

ในระยะแรกเป็นการให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตยางที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมทั้ง การปลูกพืชร่วมยางชนิดต่างๆ ที่มีศักยภาพทั้งทางกายภาพ ชีวภาพและเศรษฐกิจ หลังจากที่ได้มีการทดสอบแล้ว จึงนำผลที่วิจัยได้เสนอให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติโดยมีการจัดงานวันสาธิตถ่ายทอดเทคโนโลยี การฝึกอบรม การเข้าไปแนะนำ ติดตามผล เพื่อหาแนวทางปรับวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

4.3.2.6 ระยะเวลาทำงานวิจัย 3 ปี

5. งบประมาณของโครงการ

ตารางที่ 2 การจำแนกงบประมาณโครงการทดสอบเทคโนโลยีในสวนยางพารา เพื่อการเพิ่มผลผลิตและรายได้ของเกษตรกรชาวสวนยาง จังหวัด น่าน

รายละเอียดงบประมาณ	งวดที่ 1 เดือน	งวดที่ 2 เดือน	งวดที่ 3 เดือน	งวดที่ 4 เดือน	งวดที่ 5 เดือน	งวดที่ 6 เดือน	รวม
1. ครุภัณฑ์							
1.1 ครุภัณฑ์สำนักงาน	60,000	-	-	-	-	-	60,000
1.2 ครุภัณฑ์แปลงทดสอบ	30,000	-	-	-	-	-	30,000
รวม	90,000	-	-	-	-	-	90,000
2. วัสดุ							
2.1 วัสดุสำนักงาน	25,000	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000	125,000
2.2 วัสดุแปลงทดลอง	25,000	60,000	70,000	50,000	70,000	70,000	345,000
รวม	50,000	80,000	90,000	70,000	90,000	90,000	470,000
3. ค่าใช้สอย							
3.1 ค่าเบี้ยเลี้ยง	70,000	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	320,000
3.2 ค่าที่พักแรม	90,000	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	340,000
3.3 ค่าขยายพยานะ							
ค่าโดยสารเครื่องบิน	150,000	150,000	160,000	160,000	160,000	160,000	940,000
ค่าเช่ารถยนต์ รวมรถแท็กซี่	86,000	60,000	65,000	65,000	65,000	65,000	406,000
3.4 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	40,000	30,000	50,000	50,000	50,000	50,000	270,000
3.5 ค่าจ้างเหมาจ่ายแรงงานเกษตรกร	35,000	120,000	50,000	120,000	50,000	120,000	495,000

รายละเอียดงบประมาณ	งวดที่ 1 เดือน	งวดที่ 2 เดือน	งวดที่ 3 เดือน	งวดที่ 4 เดือน	งวดที่ 5 เดือน	งวดที่ 6 เดือน	รวม
3.6 ค่าจ้างเหมาการจัดวันชาติ	40,000	-	50,000	-	50,000	-	140,000
3.7 ค่าสมนาคุณทั่วไป	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	30,000	180,000
3.8 ค่าใช้สอยในสำนักงาน(ค่าถ่ายเอกสารค่าส่ง fax)	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	12,000	72,000
3.9 ค่าสาธารณูปโภคสำนักงาน	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	60,000
รวม	563,000	512,000	527,000	547,000	527,000	547,000	3,223,000
4. ค่าตอบแทน							
4.1 ค่าตอบแทนหัวหน้าโครงการ	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	360,000
4.2 ค่าตอบแทนนักวิจัย	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	120,000	720,000
รวม	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000	180,000	1,080,000
5. เงินเดือน							
5.1 เงินเดือนเลขานุการและเจ้าหน้าที่การเงิน	42,000	42,000	45,000	45,000	50,000	50,000	274,000
5.2 เงินเดือนผู้ช่วยนักวิจัย	42,000	42,000	42,000	42,000	42,000	42,000	252,000
5.3 ค่าจ้างนิสิตในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	144,000
รวม	108,000	108,000	111,000	111,000	116,000	116,000	670,000
รวมทั้งสิ้น	991,000	880,000	908,000	908,000	913,000	933,000	5,533,000

เอกสารประกอบการเตรียมแบบเสนอโครงการ

1. ชุดโครงการวิจัย "นโยบายเกษตรภาคใต้" สกว. 2546 นโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับยางพารา สำนักวิจัยและพัฒนา "นโยบายภาคใต้" คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ (โรเนียว)
2. รายงานทางวิชาการประจำปี 2545/46 การเจริญเติบโตและผลผลิตยางพาราที่ปลูกในภาคเหนือ สถาบันวิจัยยางกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง 2545 โครงการปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่ ภาคตะวันออก เชียงเหนือ และภาคเหนือ 2547-2551 สำนักงานกองทุนสงเคราะห์สวนยาง กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ (โรเนียว)
4. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ 0901/4442 ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2546 เรื่อง โครงการปลูกยางเพื่อยกระดับรายได้และความมั่นคงให้แก่เกษตรกรในแหล่งปลูกยางใหม่ เสนอ ประธานคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2
5. หนังสือสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ฝ่ายส่งเสริมการสงเคราะห์ที่ กษ 2002/1/ว36 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2542 เรื่องการปลูกพืชร่วมยาง ถึงหัวหน้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดทุกจังหวัด
6. เอกสารการประชุม คณะทำงานจัดทำข้อมูลยางพารา วันที่ 28 พฤศจิกายน 2546 ณ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 54 หน้า
7. เอกสารวิชาการ 2531 การปลูกสร้างสวนยางในท้องที่แห่งแล้ว ศูนย์วิจัยยางจะเข็งเทรา สถาบันวิจัยยางกรมวิชาการเกษตร 194 หน้า

ประวัติและผลงานทางวิชาการของนักวิจัยโครงการ

1. นักวิจัย

ชื่อ-สกุล นางอิสรา สุขสถาน Mrs. Isara Sooksathan

ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ระดับ 9

สถานที่ทำงาน ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 02 - 5793130 โทรสาร 02 - 5798580

E-mail : Isara_2@hotmail.com

การศึกษา

คุณวุฒิ	สถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
วท.บ. (เกษตรศาสตร์)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2512
วท.ม. (เกษตรศาสตร์)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2515
Ph.D (Agronomy)	University of the Philippines	2519

สาขาที่เชี่ยวชาญ

การจัดการระบบการปลูกพืช การวิจัยและพัฒนาระบบการเกษตร

การผลิตพืชไร่ ได้แก่ พืชน้ำมัน เช่น งา ถั่วเหลือง ถั่วลิสง และพืชน้ำคาล เช่น อ้อย

ประสบการณ์การทำงาน

2512 – 2514	อาจารย์ผู้ช่วย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2514 – 2524	อาจารย์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2524 – 2546	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2546 – ปัจจุบัน	รองศาสตราจารย์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทุนวิจัยที่เคยได้รับ

	แหล่งทุน	ระยะเวลา	ตำแหน่ง
1. การพัฒนาผลผลิตถั่วลิสง	IDRC	2519 - 2521	หัวหน้าโครงการย่อยเขตกรรม
2. การลดพื้นที่ปลูกอ้อยโดยการ ใช้ระบบปลูกพืชร่วม	สภาวิจัยแห่งชาติ	2522	หัวหน้าโครงการ
3. การพัฒนาถิน	โครงการหลวงและ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2523-ปัจจุบัน	หัวหน้าโครงการ
4. การทดสอบพันธุ์อ้อยลูกผสม และการเขตกรรม	งบประมาณมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2520-2535	ผู้ร่วมโครงการ

5. การปรับปรุงผลผลิตงาโดยวิธี การเพาะปลูกที่เหมาะสม	งบประมาณมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	2530-2534	หัวหน้าโครงการ
6. การยกระดับผลผลิตและรายได้ ของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลือง	สกว.	2540-2544	ผู้ร่วมโครงการ
7. การวิจัยในไร่นาเกษตรกรเพื่อ การผลิตถั่วเหลืองอย่างยั่งยืนใน ภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง	สกว.	2545-2547	หัวหน้าโครงการ

ผลงานวิชาการ / ตำรา

- อภิพรรณ พุกภักดี อิศรา สุขสถาน เขียรชัย อารยางกูร นาค โปธิแทน สุมาลี สุทธิประดิษฐ์ และธมลวรรณ ชิวรัมย์ 2543 โครงการยกระดับผลผลิตและรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองโดยการทดสอบในไร่นา รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย 206 หน้า
- อภิพรรณ พุกภักดี อิศรา สุขสถาน เขียรชัย อารยางกูร นาค โปธิแทน สุมาลี สุทธิประดิษฐ์ และธมลวรรณ ชิวรัมย์ 2544 การยกระดับผลผลิตและรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองโดยการทดสอบในไร่นา การประชุมถั่วเหลืองแห่งชาติครั้งที่ 8 วันที่ 28-29 สิงหาคม 2544 ณ โรงแรมพรพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่
- อิศรา สุขสถาน, อภิพรรณ พุกภักดี, ธมลวรรณ ชิวรัมย์และวิลาวัลย์ หนูกลิ่น 2547 การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต ถั่วเหลืองอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา จังหวัด สระแก้วและกำแพงเพชร การประชุมถั่วเหลืองแห่งชาติครั้งที่ 9 วันที่ 3-4 มีนาคม 2547 ณ โรงแรมเวียงทอง จังหวัดลำปาง
- Naritoom Kriuk, Kasem Sooksathan, Vichai Korpradifskul, Isara Sooksathan, Rongrong Visessuwau, Siriwan Burikam, Suppaporn Klingkong and Monthar Suriyachaiyakoru.1993. Plant Regeneration from Shoot Tip Culture of Sugarcane. The Kasetsart Journal, 27 : 286-291.
- Shrivastava , A.C., A.Pookpakdi. I.Sooksathan and E.Sarobol 1997. Yield gap analysis in soybean production. Kasetsart J. 31 : 87-95.
- Sooksathan Isara,1984. Use of Rice Hull and Rice Hull Charcoal in Soil Structure Improvement for Increasing Groundnut Yields. Proceeding of the Third Groundnut Workshop, Kamphaeng Saen Campus, Kasetsart University, p.195-201.
- Sooksathan Isara and Ahiphan Pookpakdi,1985. Progress Reports, Kasetsart University Cropping Systems Research, 2nd Thailand National Farming Systems Seminar. Khonkaen University, p.367-379.
- Sooksathan Isara and Teerapong Sinparasit. 1992. Effects of Hilling Up on Growth and Seed Yield of Groundnut. Proceeding of The Secoud Groundnut Research Workshop, At Nakorn Sawan Field Crops Research Center, p.131-139.

- Sooksathan Isara, 1993. Allelopathic Effects of Sesame on Some Field Crops. Research and Technology Report 12 (10) 3-4.
- Sooksathan Isara., 1994. Study on Suitable Planting Methods and Seeding Rates of Sesame Line KU 7118 and KU 7131 as Compare with Other Varieties. Kasetsart Journal 28 : 529-534.
- Sooksathan Isara, 1995. Cereals Production and Utilization in Food Production and Utilization. Sukothaidammathiraj University (Revised Edition) p.211-274
- Sooksathan Isara, 1995. Legumes Production and Utilization in Food Production and Utilization Sukothaidammathiraj University (Revised Edition) p.275-320.
- Sooksathan Isara, Aphiphan Pookpakdi, 2000. Soybean Yield and Farmer's Income Improvement Through On-farm Testing I. Agraecosystem Analysis and Problem Identification of Rainy season Soybean Production in Central Thailand. Proceeding of 38th Annual Meeting of Kasetsart University 3-7 February 2000. Kasetsart University. Bangkok.

2. นักวิจัย

- ชื่อ-สกุล :** นางสาวประพิณวดี ศิริศุภลักษณ์
- เกิด :** 28 มีนาคม 2505
- ที่อยู่ :** 203/12 ซอยแจ้งวัฒนะ 8 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลตลาดบางเขน หลักสี่ กทม. 10210
- การศึกษา**
- พ.ศ. 2535-2539   ปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ด้านแรงงาน (Ph.D.) Northeastern University, Boston ประเทศสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2533-2535   ปริญญาโท Master of Art in Labor Economics (M.A.), Northeastern University, Boston ประเทศสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2531-2533   ปริญญาโท Master of Science in Economics Policy and Planning (M.S.), University, Boston ประเทศสหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2527-2531   ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์ (B.Sc. in Economics) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- สถานที่ทำงาน**
- ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จตุจักร กทม. 10903
- โทรศัพท์ 02 561-3467 ต่อ140, 02 942-8649-51
- โทรสาร 02 942-8247 e-mail address: fecopds @ nonntri.ku.ac.th
- ประสบการณ์/ตำแหน่งงาน**
- พ.ศ. 2545-ปัจจุบัน   ดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต
- อาจารย์ระดับ 7 ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร
- กรรมการและเลขานุการโครงการปริญญาเอกเศรษฐศาสตร์เกษตร
- กรรมการและเลขานุการโครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตร์เกษตร (ภาคพิเศษ)
- พ.ศ. 2544-2545   ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริหาร
- พ.ศ. 2541-2542   กรรมการฝ่ายการเงินโครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตร์เกษตร (ภาคพิเศษ)
- พ.ศ. 2540-2541   กรรมการและเลขานุการโครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตร์เกษตร
- พ.ศ. 2540-2541   เข้ารับราชการ ตำแหน่งอาจารย์ระดับ 5 เมื่อวันที่ 28 พ.ค. 2540
- วิชาที่สอน**
1. วิชาการวิเคราะห์เชิงปริมาณทางการเกษตร II
  2. วิชาทางวิเคราะห์เชิงปริมาณทางการเกษตรขั้นสูง (เศรษฐมิติ)
  3. วิชาปัญหาอาหารและประชากร
- งานวิจัย**
- ปัจจุบัน   เป็นหัวหน้าโครงการ "ความตระหนักทางด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสะท้อนแนวการปฏิบัติในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของเกษตรกรชาวไทยภูเขาในภาคเหนือของประเทศ

ไทย " ภายใต้ทุนของสภาวิจัยแห่งชาติ 2546-2548

- พ.ศ. 2543-2546 เป็นหัวหน้าโครงการ "การถือครองที่ดินและแนวทางการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืนในเขตพื้นที่สูงทางตอนเหนือของประเทศไทย การควบคุมของรับ การจัดการของชุมชนหรือสิทธิในการใช้ของปัจเจกชน ?" ภายใต้ทุนของสภาวิจัยแห่งชาติ 2543-2546
- พ.ศ. 2545-2546 เป็นนักวิจัยร่วม "โครงการการสำรวจความต้องการเพื่อตอบสนองภาคอุตสาหกรรม" ภายใต้ทุนของ BOI 2545-2546
- พ.ศ. 2543-2544 เป็นนักวิจัยร่วม "โครงการการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ 7 ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ตอนล่าง" ภายใต้ทุนของกรมพัฒนาที่ดิน
- พ.ศ. 2543 เป็นหัวหน้าโครงการ "การสำรวจทัศนคติของประชาชนในพื้นที่โครงการบำบัดน้ำเสีย (คูคต-ประชาธิปัตย์) " ภายใต้ทุนขององค์การการจัดการน้ำเสีย 2543
- พ.ศ. 2542-2543 เป็นนักวิจัยร่วมวิจัยในชุดโครงการศึกษาสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในจังหวัดลพบุรีภายใต้งานวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดลพบุรี" ภายใต้ทุนของ KURDI
- พ.ศ. 2540-2543 เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง "The impact assessment Agricultural Research (ACIAR) 1997-2000
- บทความทางวิชาการ**
1. "การเข้าร่วมในกำลังแรงงานของผู้หญิงไทย: ในระบบและนอกระบบ " วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฉบับที่ 1 ปีที่ 5 ม.ค.-มิ.ย. 2541
  2. "The impact assessment Program on Plant nutrients in Thailand" Australian Center for International Agricultural Research (ACIAR) 1997-2000. ACIAR 2001

3. นักวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายชัยวัชร พรรณสมัย
วันที่เกิด	วันที่ 9 พฤษภาคม 2479 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
การศึกษา	ปริญญาตรี ว.ท.บ. (เกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2528) ปริญญาโท ว.ท.บ. (เศรษฐศาสตร์เกษตร) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2542)
สถานที่ทำงาน	สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง 67/25 ถนนบางขุนนนท์ แขวงบางขุนนนท์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ
การดูงานต่างประเทศ	ดูงานด้านยางพารา และการตลาดในประเทศ มาเลเซีย, อินโดนีเซีย และสิงคโปร์
การทำงาน	2522-2527 พนักงานสงเคราะห์การทำสวนยาง 2527-2532 หัวหน้าแผนกฝึกอบรมด้านบริหาร สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง 2532-2543 หัวหน้าส่วนฝึกอบรมด้านการเกษตร สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง 2543-ปัจจุบัน หัวหน้าส่วนนโยบายและแผน สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
งานวิจัย	หัวข้อวิจัย "การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน และระยะที่เหมาะสมในการปลูกทดแทนของสวนยางพาราขนาดเล็กในอำเภอแก่ง จังหวัดระยอง"
งานอื่นๆ	วิทยากรฝึกอบรม, วิเคราะห์จัดทำ แผนและนโยบายด้านยางพารา, อาจารย์พิเศษ สถาบันราชภัฏ

4. นักวิจัย

ชื่อ-สกุล	นายคานิต รัฐกาญจน์
วันที่เกิด	25 กรกฎาคม 2490
ที่อยู่	92 หมู่ 7 ตำบลรัตนภูมิ อำเภอควนเนียง จังหวัด สงขลา
สถานที่ทำงาน	ศูนย์ปฏิบัติการสงเคราะห์สวนยางจังหวัดน่าน 266 ถนน มะโน ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน 55000 โทร 054 -750652
การศึกษา	วทบ. (เกษตรศาสตร์) ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน
การดูงานต่างประเทศ	ญี่ปุ่น, เกาหลี, (ไปราชการ) อเมริกา, สิงคโปร์, มาเลเซีย, อินโดนีเซีย (ไปส่วนตัว)
ประวัติการทำงาน	พนักงานสงเคราะห์สวนยาง จ.พัทลุง, กระบี่, สงขลา, นนทบุรี, อุตรดิตถ์, สกลนคร, เลย, นนทบุรี, นครพนม, บุรีรัมย์, นครราชสีมา, สตูล, นราธิวาส และจ. น่าน